

Trhový dohľad

Povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa týkajú:

1. prevádzkovateľov technických zariadení;
2. podnikateľov, u ktorých v prevádzkach sa používajú určené výrobky;
3. výrobcov, splnomocnených zástupcov, dovozcov alebo distribútorov, ktorí uvádzajú výrobok na trh.

Určené výrobky v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov sú:

1. výrobky, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia oprávneného záujmu, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie sú ustanovené základné požiadavky, požiadavky ustanovené týmto zákonom alebo technickým predpisom z oblasti posudzovania zhody;
2. také výrobky, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia oprávneného záujmu, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie sú ustanovené technické požiadavky, spôsob posudzovania zhody však nie je určený, je vždy na výrobcovi ako bude posúdená zhoda výrobku;
3. také výrobky, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia oprávneného záujmu, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie je notifikovanou osobou stanovený konkrétny spôsob posudzovania zhody.

Čo patrí medzi povinnosti výrobcu alebo dovozcu v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov?

1. zabezpečiť finančné zdroje potrebné na akreditačnú činnosť;
2. vypracovať a vydať vyhlásenie o zhode určeného výrobku, ES vyhlásenie o zhode alebo EÚ vyhlásenie o zhode určeného výrobku;
3. posúdiť pred uvedením výrobku na trh zhodu jeho vlastností s technickými požiadavkami ustanovenými technickými predpismi, ale len v prípade, že je to určené v technickej špecifikácii.

Výrobca alebo dovozca vydá nové vyhlásenie o zhode (Nariadenie EP a R č. 425/2016 o osobných ochranných prostriedkoch a o zrušení smernice Rady 89/686/EHS):

1. zabezpečí, aby boli k osobnému pracovnému prostriedku pripojené pokyny a informácie v jazyku, ktorý si určí orgán dohľadu;
2. zabezpečí, aby boli k osobnému pracovnému prostriedku pripojené pokyny a informácie v jednom z jazykov EÚ;
3. zabezpečí, aby boli k osobnému pracovnému prostriedku pripojené pokyny a informácie v štátnom jazyku.

Čo je to posudzovanie zhody podľa Nariadenia EP a R č. 765/2008, zákona ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93:

1. posudzovanie zhody je výhradne postup preukázania, či boli splnené požiadavky harmonizovaných noriem pre určený výrobok;
2. posudzovanie zhody je postup preukázania zhody, ktorý schválil orgán dohľadu nad trhom;
3. posudzovanie zhody je postup preukázania, či boli splnené špecifické požiadavky týkajúce sa výrobku, postupu, služby, systému, osoby alebo orgánu.

Právne predpisy pre konkrétne skupiny určených výrobkov (napríklad pre strojné zariadenia, osobné ochranné prostriedky a pod.) ustanovujú:

1. obsah príslušnej dokumentácie a náležitosti vyhlásenia zhody; postupy a úkony (príslušné moduly), ktoré musia byť splnené pri posudzovaní zhody nie sú legislatívne ustanovené, príslušný modul pre príslušnú skupinu určených výrobkov stanovuje výhradne výrobca výberom jedného z možných spôsobov (modulov) uvedených v zákone o posudzovaní zhody výrobku;
2. zariadenia, ktoré sa považujú za určené výrobky, bezpečnostné požiadavky na tieto výrobky, postupy (moduly) posudzovania zhody, náležitosti vyhlásenia o zhode a obsah sprievodnej technickej dokumentácie;
3. postupy a úkony, ktoré musia byť splnené pri posudzovaní zhody a obsah príslušnej prevádzkovej dokumentácie; náležitosti vyhlásenia zhody určuje notifikovaná osoba.

Orgány dohľadu vykonávajú dohľad v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, či:

1. značka zhody bola umiestnená v súlade s osobitným predpisom, či vyhlásenie o zhode bolo vydané, či vyhlásenie o zhode je správne, či je sprievodná dokumentácia úplná a pod.;
2. značka zhody bola umiestnená v súlade s osobitným predpisom, či vyhlásenie o zhode bolo vydané, či je vyhlásenie o zhode správne; nekontrolujú však úplnosť sprievodnej dokumentácie lebo to vykonáva len notifikovaná osoba;
3. vyhlásenie o zhode je správne alebo či bolo vôbec vydané, či je sprievodná dokumentácia úplná a pod.; nekontrolujú však či značka zhody bola umiestnená v súlade s osobitným predpisom.

Do skupiny určených výrobkov „osobné ochranné prostriedky“ nepatria (Nariadenie EP a R č. 425/2016 o osobných ochranných prostriedkoch a o zrušení smernice Rady 89/686/EHS):

1. vymeniteľné súčasti osobných ochranných prostriedkov, ktoré majú zásadný význam pre ich ochrannú funkciu;
2. osobné ochranné prostriedky, ktoré sú určené na výlučné použitie na námorných plavidlách alebo v lietadlách;
3. prostriedky navrhnuté a vyrobené na nosenie alebo držanie osobou na ochranu pred jedným alebo viacerými rizikami ohrozujúcimi zdravie alebo bezpečnosť uvedenej osoby.

Posúdenie zhody s technickými požiadavkami sa nevyžaduje pri výrobkoch (Nariadenie EP a R č. 425/2016 o osobných ochranných prostriedkoch a o zrušení smernice Rady 89/686/EHS):

1. ktoré sú vystavené na veľtrhoch, výstavách a predvážzaniach alebo na podobných podujatiach, za predpokladu, že viditeľné označenie zreteľne uvádza, že tieto osobné ochranné prostriedky nie sú v súlade s týmto nariadením, a že nebudú sprístupnené na trhu, pokiaľ s ním nebudú v zhode;
2. u ktorých výrobca alebo dovozca vydá prehlásenie, že výrobok je bezpečný;
3. ktoré sú vyrábajú v malých sériách.

Výrobca, dovozca alebo osoba uvádzajúca osobný ochranný prostriedok na trh zabezpečí (Nariadenie EP a R č. 425/2016 o osobných ochranných prostriedkoch a o zrušení smernice Rady 89/686/EHS):

1. zabezpečí, aby boli k osobnému pracovnému prostriedku pripojené pokyny a informácie v jazyku, ktorý si určí orgán dohľadu;
2. zabezpečí, aby boli k osobnému pracovnému prostriedku pripojené pokyny a informácie v jednom z jazykov EÚ;

3. zabezpečí, aby boli k osobnému pracovnému prostriedku pripojené pokyny a informácie v štátnom jazyku.

Nariadenie vlády SR č. 149/2016 Z. z. o zariadeniach a ochranných systémoch určených na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu v znení neskorších predpisov:

1. vzťahuje sa aj na bezpečnostný, ovládací a regulačný prístroj určený na použitie mimo prostredia s nebezpečenstvom výbuchu, ak je nevyhnutný na bezpečné fungovanie zariadenia a ochranného systému určeného na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu alebo ak k jeho fungovaniu prispieva;

2. nevzťahuje sa na bezpečnostný, ovládací a regulačný prístroj určený na použitie mimo prostredia s nebezpečenstvom výbuchu, ak je nevyhnutný na bezpečné fungovanie zariadenia a ochranného systému určeného na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu alebo ak k jeho fungovaniu prispieva;

3. vzťahuje sa len na zariadenie a ochranný systém určený na použitie v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu.

Návod na použitie a bezpečnostné pokyny v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

1. je výrobca povinný priložiť k určenému výrobku v štátnom jazyku, pričom návod na použitie a bezpečnostné pokyny musia byť sú jednoznačné a zrozumiteľné pre spotrebiteľa alebo pre iného koncového používateľa určeného výrobku, ak technický predpis z oblasti posudzovania zhody neustanovuje inak;

2. musia byť jednoznačné a zrozumiteľné pre spotrebiteľa alebo pre iného koncového používateľa určeného výrobku, výrobca je povinný priložiť v štátnom jazyku návod na použitie, bezpečnostné pokyny nemusia byť v štátnom jazyku;

3. nie je výrobca povinný priložiť k určenému výrobku v štátnom jazyku, pričom návod na použitie a bezpečnostné pokyny musia byť jednoznačné a zrozumiteľné pre spotrebiteľa alebo pre iného koncového používateľa určeného výrobku.

Podľa nariadenia vlády SR č. 436/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na strojové zariadenia v znení neskorších predpisov strojové zariadenie možno uvádzať na trh alebo do prevádzky, alebo na trh a do prevádzky len vtedy, ak:

1. sú správne inštalované, udržiavané a používané na predpokladaný účel alebo spôsobom, ktorý možno predvídať, sú v súlade s príslušnými ustanoveniami tohto nariadenia vlády a neohrozujú zdravie osôb alebo ich bezpečnosť, prípadne ani domáce zvieratá alebo iný majetok;

2. výrobca alebo dovozca dal výrobok posúdiť autorizovanej alebo notifikovanej osobe;

3. sa jedná o výrobok, vyrobený v členskom štáte Európskej únie.